

Informatienota voor: vergadering algemeen bestuur

Datum: 30 maart 2023

Onderwerp: Operationeel Plan Natuurbrandbestrijding (OPN)

Agendapunt: 6

Kenmerk: AB/2304

Portefeuillehouder: J.N. Rozendaal

Bijlage: OPN Oost-5 versie 1.0

Kennis nemen van

Het Operationeel Plan Natuurbrandbestrijding (OPN) van VNOG en VGGM is per 1 januari 2023 vervangen door een OPN Oost-5.

Inleiding

De paasbrand van 2014 was de aanleiding om een gezamenlijk operationeel plan voor het bestrijden van natuurbranden op te stellen voor VGGM en VNOG. In 2016 is, mede op verzoek van het bestuur, het eerste OPN opgesteld. Dit plan is de laatste jaren diverse keren geactualiseerd.

Naar aanleiding van het besluit om voor Oost-5 vanuit één meldkamer te gaan werken zijn vele procedures en werkwijzen in de vijf regio's naast elkaar gelegd en afgestemd. Binnen Oost-5 is vervolgens het OPN van VNOG en VGGM als basis gebruikt om tot één plan te komen voor de vijf regio's. De structuur (leiding en coördinatie) en de werkwijzen zijn hiermee op hoofdlijnen beschreven en vastgelegd in het OPN Oost-5. Dit gemeenschappelijk referentiekader zorgt ervoor dat functionarissen elkaar begrijpen en er snel gehandeld kan worden. Ook voor evaluaties van grote natuurbranden is het plan een goede basis van waaruit de evaluatie kan starten. De evaluaties van incidenten en oefenmomenten kunnen input opleveren voor de jaarlijkse actualisatie van het plan.

Kernboodschap

Het eerste OPN van VNOG en VGGM uit 2016 is toentertijd aangeboden aan het bestuur. Het OPN van twee regio's wordt per 1 januari 2023 vervangen door een plan voor vijf regio's. Hiermee vervallen alle eerder opgestelde operationele plannen voor het bestrijden van natuurbranden binnen Oost-5.

Het OPN Oost-5 wordt jaarlijks geactualiseerd en vastgesteld door de afdelingen Brandweezorg van de vijf regio's. Indien er bestuurlijke aandachtspunten zijn of grote (operationele) veranderingen dan zal het bestuur hierbij betrokken worden.

Vervolg

Het OPN Oost-5 wordt jaarlijks geactualiseerd. De vijf oefenorganisaties gaan meer samenwerken om het oefenaanbod op elkaar af te stemmen en een gedeelte van de oefeningen samen uit te voeren.

Communicatie

Intern wordt het plan digitaal beschikbaar gesteld voor alle betrokkenen/gebruikers en wordt er over gecommuniceerd.

Operationeel Plan Natuurbrand Bestrijding Oost 5

Versie 1- 2023

Veiligheidsregio IJsselland

Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland

Veiligheidsregio Twente

Veiligheidsregio Gelderland Midden

Veiligheidsregio Gelderland Zuid

Inhoudsopgave

Wijzigingstabel	4
Voorwoord	5
1. Taakverdeling	6
1.1 Taken van de brandweer	6
1.2 Taken van de Natuurbeheerder	6
1.3 Taken van Brandonderzoek	6
2. Risico's	7
2.1 Uitbreidingsrisico	7
2.2 Luchtsurveillance / FBO / verboden, ontheffingen en vergunningen	7
2.3 Risico Index Natuurbranden	7
3. Alarmering	8
3.1 Alarmering brandweer	8
3.2 Basisalarmering	8
3.3 Werkwijze t.b.v. centralist	9
3.4 Opschaling, afschaling en kwalificatie	9
3.5 Flankcommandanten 100 & 200, pelotonscommandanten (PC), PC-500, PC-900	10
3.6 KVT voor inzet FC, PC-500 en PC-900	10
3.7 Taakcommandant brandweer	10
3.8 Alarmering Adviseur Dataverbindingen	10
3.9 Alarmering natuurbeheerorganisaties	10
3.10 Alarmering agrariërs/ loonwerkers	10
3.11 Alarmering Landelijk Adviseur Natuurbrand	11
3.12 Alarmering bijstand aan Oost 5	11
3.13 Taken en aandachtspunten centralisten Meldkamer MON	11
3.14 Restdekking natuurbrandbestrijding	12
4. Uitgangspunten uitvoering	12
4.1 Leiding en coördinatie	12
4.2 Waterwinning/ Logistiek	13
4.3 Bijstand	13
4.4 Inzet defensie brandweer ISK en ASK	14
4.5 Verbindingen	14
4.6 Veilig werken bij Natuurbranden	14
5. Inzetmethoden	14
5.1 Inzetmethode Brandweer	14
5.2 Inzet blushelikopter Defensie / FBO	17
5.3 Inzet Hand crew	17
5.4 Inzet natuurbeheerders, loonwerkers en agrariërs	17

Bijlage 1 Overzichtskaarten eigenaren van natuurgebieden	18
Bijlage 2 Inzetprocedure defensiebrandweer ISK/ASK	20
Bijlage 3 Inzetprocedure Fire Bucket Operations	21
Bijlage 4 Inzetprocedure Landelijk Adviseur Natuurbrand	24
Bijlage 5 Inzetprocedure Handcrew	25
Bijlage 6 Bijstand en vergoedingen regeling bij natuurbrand	26
Bijlage 7 Potentieel per veiligheidsregio	28
Bijlage 8 Overzicht Aandachtskaarten Operationeel Repressief Optreden	29

Voorwoord

Dit Operationele Plan Natuurbrandbestrijding (OPN) is van toepassing op de natuurgebieden in de vijf Veiligheidsregio's vallend binnen Oost 5. Dit zijn Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland, Veiligheid- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden, Veiligheidsregio Twente, Veiligheidsregio IJsselland en Veiligheidsregio Gelderland-Zuid.

Het plan beschrijft de structuur en de afspraken om te komen tot een gecoördineerde inzet door de brandweer en natuurbeheerders en/of -eigenaren bij een natuurbrand. De organisatie en werkwijze zoals in dit plan is omschreven, gaat uit van een natuurbrand die zich snel kan ontwikkelen tot een zeer grote brand. Het beeld is een dynamische brand, verspreid over een groot oppervlak. De brand veroorzaakt een flinke rookpluim en daarmee overlast/bedreiging in het benedenwindse gebied.

Dit plan heeft betrekking op het bestrijden van natuurbranden in de vijf genoemde veiligheidsregio's. Het plan beschrijft de structuur, inzetmethode, logistiek, alarmering en verbindingen op hoofdlijnen. In de bijlagen zijn deze onderwerpen nader uitgewerkt. Dit Operationeel Plan Natuurbrandbestrijding Oost 5 is niet bedoeld als les- en leerstof om vakbekwaam te worden of te blijven. Iedere oefencyclus wordt door de vijf regio's in overleg met de afdeling Incidentbestrijding, de vakbekwaamheidsorganisaties en de Meldkamer Oost Nederland (MON) afgesproken wat er wordt geoefend en welke les- en leerstof er wordt gebruikt.

Het plan omvat de operationele, tactische en strategische inzet van de brandweereenheden. De logistieke organisatie en processen zijn een belangrijk onderdeel van dit plan.

Ook wordt in dit plan verwezen naar de inzet van de Handcrew, de Fire Bucket Operations (FBO-bijstandsteam) en de Landelijk Adviseur Natuurbrand.

De volgende organisaties kunnen betrokken zijn bij een natuurbrand:

- Brandweer Gelderland-Midden, Noord- en Oost-Gelderland, IJsselland, Twente en Gelderland-Zuid
- Handcrew en FBO-team
- Landelijk Adviseur Natuurbranden (LA-NB)
- Defensie brandweer eenheden Artillerie Schietkamp (ASK) en Infanterie Schietkamp (ISK)
- Defensie Natuurbrand Ondersteuningsmodule (DNOM)
- Eigenaren / beheerders natuurgebieden, Stichting het Veluwe Bosbrandweer Comité (VBC), (luchtsurveillance en meetposten)

1. Taakverdeling

1.1 Taken van de brandweer

- redden van mens en dier;
- bestrijden van de brand;
- verkennen van het terrein;
- inrichten van de flanken;
- beperken van de uitbreiding en blussen van de brand, door middel van defensieve of offensieve tactiek (kwadrantenmodel natuurbrand);
- inrichten van waterwinplaatsen en logistiek systeem;
- tactisch en strategisch advies ten aanzien van ontruiming recreatiegebieden en overige gebruiksfuncties;
- informeren overige hulpdiensten en andere betrokken organisaties.

1.2 Taken van de Natuurbeheerder

- het leveren van tenminste een functionaris t.b.v. advisering waterwinning/logistiek i.v.m. rijroutes en toegankelijkheid aan de FC, PC-500 en PC-900;
- het leveren van een functionaris (vertegenwoordiging directie) voor advisering aan de Taakcommandant en deelname aan het CoPI; (afstemming over de impact natuurbrand op flora, fauna, ecologische zwaartepunten, etc.);
- het leveren van personeel met gebiedskennis (o.a. BOA's) voor de FC;
- in overleg leveren van specifiek materieel (o.a. loonwerkers, klepelaar, etc.).

1.3 Taken van Brandonderzoek

Natuurbranden zijn meestal te wijten aan menselijk handelen. Het forensisch onderzoek moet zo snel mogelijk starten na de brand, zodat bevindingen gecombineerd kunnen worden met verklaringen en het onderzoek kan beginnen. Door de oorzaken van natuurbrand te onderzoeken zijn we beter in staat om in de toekomst natuurbranden te voorkomen. Dit levert een bijdrage aan een veilige leefomgeving.

2. Risico's

2.1 Uitbreidingsrisico

De uitbreiding van een natuurbrand en de mogelijke omvang van de brand hangt af van het soort terrein, begroeiing, toegankelijkheid en de droogte van het natuurgebied in combinatie met de heersende weersomstandigheden (windsnelheid, windrichting, relatieve vochtigheid en vochtigheid van vegetatie en dood brandbaar materiaal). Inzicht op uitbreiding en effecten van een natuurbrand wordt weergegeven in de Risico-Index Natuurbranden (RIN).

2.2 Luchtsurveillance¹ / FBO / verboden, ontheffingen en vergunningen

In Oost 5 staan in de natuurgebieden 9 meetposten die een index genereren. Deze indexen geven een indruk van het uitbreidingsgevaar. Als het gemiddelde van de vier meetposten op de Veluwe meerdere dagen boven de 55 lijkt te komen dan kan de Veluwe bewaakt worden vanuit de lucht door de luchtsurveillance² in te zetten. De Algemeen Commandant Brandweer (AC-B) van de VNOG neemt hiervoor het initiatief en stemt dit af met de HOvD van VGGM.

Als er landelijk sprake is van een zeer risicovolle periode kan de VNOG, op voordracht van de AC-B van de VNOG, het Fire Bucket Operations Team laten consineren. De AC-B stelt dit voor op basis van het landelijk risicobeeld en de weersverwachtingen.

De hoogte van de index (het natuurbrandgevaar) kan ertoe leiden dat gemeenten ontheffingen voor het stoken en vergunningen voor kampvuren en het afsteken van vuurwerk intrekken.

Op de site www.natuurbrandrisico.nl kan iedere regio richting het publiek aangeven hoe groot het natuurbrandrisico is.

2.3 Risico Index Natuurbranden

Inzicht hebben in de risico's op een (onbeheersbare) natuurbrand helpt brandweer en natuurbeheerders om zich zo goed mogelijk voor te bereiden bij het voorkomen en bestrijden van natuurbranden. De Risico Index Natuurbranden (RIN) werkt met 17 parameters die duiding geven aan de kans op het ontstaan van een onbeheersbare natuurbrand. Per vak van 1 km² (o.b.v. RD-coördinaten) worden parameters, zoals: vegetatie, aanwezigheid van bebouwing, mensen in het gebied, bereikbaarheid en opkomsttijden van brandweervoertuigen gewaardeerd. Deze parameters zijn verdeeld over deelkaarten. Door het raadplegen van de deelkaarten wordt inzicht gegeven op de kans van het ontstaan van een onbeheersbare natuurbrand en de impact ervan. De opgetelde scores van de parameters bepalen het risico in een gebied per vierkante kilometer. De duiding wordt weergegeven in een 'risicokleur'. Zoals rood voor een risicovol gedeelte en groen voor weinig risico's. Op de meldkamer worden, op basis van de RIN, hoog- en laag risicogebieden geografisch zichtbaar gemaakt. Het advies is om deze gebieden te koppelen aan de keuze van het uitbreidingsrisico.

¹ Luchtsurveillance is alleen van toepassing voor regio VNOG en regio VGGM

3. Alarmering

3.1 Alarmering brandweer

De Meldkamer Oost-Nederland (MON) alarmeert en coördineert de inzetten voor het hele gebied binnen Oost 5. Door het hanteren van dynamisch alarmeren/ de interregionale KVT kunnen vanuit deze meldkamer alle brandweereenheden van de vijf regio's gealarmeerd worden.

3.2 Basisalarmering

In de primaire alarmering wordt het uitbreidingsrisico in de pagertekst meegenomen (laag – normaal – hoog – zeer hoog). Het uitbreidingsrisico wordt bepaald door meerdere factoren. Dit zijn o.a. temperatuur, gevallen hoeveelheid neerslag (over langere periode), luchtvochtig, windrichting en windsnelheid. Windsnelheid is een grote bepalende factor, maar ook een combinatie van deze verschillende factoren kunnen elkaar versterken. Zo kan bijvoorbeeld een zwakke Oostenwind van een aantal dagen zorgen voor een lage luchtvochtigheid en het uitbreidingsrisico in het voorjaar doen toenemen, omdat de vegetatie nog 'dood' is.

De aard en omvang van de opschaling is gerelateerd aan de verwachte vuurfrontbreedte. Deze kan worden berekend door de Landelijk Adviseur Natuurbrand met behulp van het Natuurbrandverspreidingsmodel.

De primaire alarmering wordt tevens (automatisch) gekoppeld aan de laag en hoog risico gebieden welke gebaseerd zijn op de RIN en verwachte uitbreidingssnelheid van de brand bij droogte.

Om de eerste inzet in het veld beheersbaar te houden is ervoor gekozen om niet meer dan 4x TST-NB (Peloton Natuurbrandbestrijding) te alarmeren. Dit vraagt wel om adequate beoordeling van de situatie van zowel de Bevelvoerder, de Flankcommandant (FC) en de Taakcommandant (TC). Bij alarmering/ opschaling is het uitgangspunt om binnen 30 minuten na het ontstaan van de brand voldoende slagkracht ter plaatse te hebben.

In het kader van de ontwikkeling van een landelijke meldkamerorganisatie zijn er drie meldingsclassificaties vastgesteld.

- Niveau 1: Brand
- Niveau 2: Natuur
- Niveau 3: Bos, Heide, Duin, Veen, Riet, Akker/weide

Voor natuurbrand wordt gebruik gemaakt van vier karakteristieken met daaraan gekoppeld de uitrukvoorstellen brandweer

Tabel: Basisalarmering

Uitbreidings risico	Windsnelheid	TS-4 / 6	TST-NB	WT-G	PC-NB	PC-GW	TC-B	WTS-500 / WIP	LO-ICT	Natuurbeh.
Laag		1	1							1
Normaal	< 4 m/s	1	2	1	1					1
Hoog	≥ 4 - < 8 m/s	1	4	2	1	1	1		*1	1
Zeer Hoog	≥ 8 m/s	1	4	2	*2	1	1	1	*1	1
		eerste alarmering onder karakteristiek uitbreidingsrisico								
		tweede alarmering onder karakteristiek "inzet BRW NBB > WTT/watertank" - andere gespreksgroepen								
		tweede alarmering onder karakteristiek "Ops GBO NBBS > 1 pel gw natbr" - andere gespreksgroepen								
		*2 1x PC-NB bij eerste alarmering, 1x PC-NB bij tweede alarmering (volgorde is 100 - 500 - 200)								
		*1 1x LO-ICT (bij slechte 4G dekking)								

- De inzet van de TS-4/6 is bedoeld voor de plaatselijke TS. Dit om de posten die niet beschikken over een TST-NB niet over te slaan. De rol van deze TS is in beginsel verkennend optreden;
- Voor Veiligheids Regio Gelderland Zuid geldt TS-6 i.p.v. TST-NB
- Voor Gelderland-Midden geldt een WIP-eenheid ipv een WTS-500 + WIP
- Voor VGGM en VNOG wordt bij een slechte 4G dekking dat er een LO-ICT gealarmeerd.
- Binnen VNOG wordt voor een deel van de Veluwe vanaf "normaal" ook de natuurbrandverkenner meegealarmeerd

3.3 Werkwijze t.b.v. centralist

Per regio zal door de Liason een alarmeringskarakteristiek worden aangegeven. Op basis van deze alarmeringskarakteristiek en de aard van de melding stelt de centralist vast in welke karakteristiek gealarmeerd moet worden. De locatie van het incident geeft in het informatiesysteem van de meldkamer een laag of hoog risicogebied weer. Bij een laag risicogebied is het advies om een karakteristiek te verlagen.

3.4 Opschaling, afschaling en kwalificatie

De alarmering en opschaling vindt plaats op basis van de operationele rollen en is conform het Grootschalig Brandweer Optreden (GBO), de LKF (verbindingsschema's zie bijlage nummer 3).

Om een juiste opschaling volgens een vaste structuur mogelijk te maken is het belangrijk dat de leidinggevende in het veld een duidelijke kwalificatie van het incident aan de meldkamer doorgeeft.

Kleine brand	1x TST-NB
Middelbrand	2x TST-NB
Grote brand	3x TST-NB
Zeer Grote brand	4x TST-NB

Hierna is de opschaling conform het Grootschalig Brandweer Optreden

Verdere opschaling is vraag gestuurd. Voor de opschaling Pelotons NBB 300 en verder, kan worden opgeschaald in pelotons zonder leiding.

Opschaling

Opschaling	GBO	Actie	Bijzonderheden
Natuurbrand (100, 200, 300, 400)	Pel, NBB 100	Vraag gestuurd	Aanvulling tot 4 x TST-NB Altijd met leiding. Leiding op verzoek bij pel 300 en verder.
	Pel, NBB 200	Vraag gestuurd	
	Pel, NBB 300 en verder	Vraag gestuurd	
Water (500, 600)	Losse eenheden	Vraag gestuurd	Afhankelijk van de behoefte.
	Pel, GWV NBB	Vraag gestuurd	
	Pel, GWV	Vraag gestuurd	Bij extra behoefte watervoorziening.
Logistiek (900)	PC-900	Alarmeren bij inzet 12 TST-NB	
	Losse eenheden	Vraag gestuurd	Afhankelijk van de behoefte.
	Pel, 900	Vraag gestuurd	
Informatie- voorziening (1000)	COH, LO-ICT	Alarmeren bij inzet 16 TST-NB	COH t.b.v. TC.
		Vraag gestuurd	
Grip	L-CoPI Pel IV Extra COH Extra Natuur- beheerder.	Alarmeren	Conform Opschaling.

3.5 Flankcommandanten 100 & 200, pelotonscommandanten (PC), PC-500, PC-900

De eerste Flankcommandant (FC-100) is (in principe) afkomstig uit de regio waar het incident is ontstaan (bronregio). Ook de TC is afkomstig uit de bronregio. Bij verdere opschaling worden de pelotonscommandanten grootschalige watervoorziening (PC-500/600) de tweede Flankcommandant (FC-200) en logistiek (PC-900) volgens KVT en/of dynamisch gealarmeerd.

3.6 KVT voor inzet FC, PC-500 en PC-900

Voor het Operationeel Plan Oost 5 is er een interregionale KVT vastgesteld. Deze is van toepassing voor de Flank- en Pelotonscommandanten Natuurbrand in genoemde regio's.

3.7 Taakcommandant brandweer

Bij de inzet van een Peloton NBB wordt de TC gealarmeerd. De tweede gealarmeerde HOVD uit de bronregio vervult de rol van Leider CoPI (L-CoPI) zodra opschaling plaats vindt naar de GRIP structuur.

3.8 Alarmering Adviseur Dataverbindingen

Bij de inzet van een LO-ICT wordt de Adviseur Dataverbindingen gealarmeerd. Deze functionaris adviseert de TC omtrent de dataverbindingen in het terrein.³

3.9 Alarmering natuurbeheerorganisaties

De meldkamer alarmeert via P2000 of telefonisch de natuurbeheerorganisaties. Dit is verwerkt in GMS.
(Zie bijlage nummer 1)

3.10 Alarmering agrariërs/ loonwerkers

De alarmering van agrariërs, loonwerkers en klepelaars verloopt via de natuurbeheerders.

³ Alleen in VNOG en VGGM

3.11 Alarmering Landelijk Adviseur Natuurbrand

Vanaf de opschaling zeer grote brand word de LA-Nb gealarmeerd. Dit is van toepassing in alle veiligheidsregio's die deelnemen aan de pilot Informatie Gestuurde Incidentbestrijding - Brandweer Natuurbrandbestrijding (IGIB-B)

3.12 Alarmering bijstand aan Oost 5

De volgorde van de bijstand aanvraag wordt mede bepaald door de locatie van het incident:

- Op de Veluwe: Artillerie Schietkamp (ASK) 't Harde en of Infanterie Schietkamp (ISK)-Harskamp (Zie hiervoor punt 4.4 inzetprocedure ISK/ASK en bijlage nummer 2).
- Buiten Oost 5: omliggende regio's, de eerste 4 eenheden per regio kunnen direct via betreffende meldkamer worden aangevraagd.
- Overige eenheden (pelotons) uit de buurregio's en andere regio's worden via het LOCC aangevraagd en toegekend aan de hand van Landelijke bijstandstabel (GBO/SO).

Als bijstand word verleent aan een regio waar word gewerkt met een andere vorm van Repressief Object Informatie (ROI) kunnen natuurbrandbestrijdingsvoertuigen worden gekoppeld aan voertuigen van de regio waar het incident plaatsvindt. Deze koppeling vindt (meestal) plaats op het WIP. Voertuigen die bijstand verlenen worden (meestal) opgevangen op de UGS en van daaruit naar een WIP gedirigeerd.

3.13 Taken en aandachtspunten centralisten Meldkamer MON

Communicatie sleutelfunctionarissen

Het starten en stoppen van luchtsurveillance wordt doorgegeven aan sleutelfunctionarissen:

- Liaisons van de veiligheidsregio's VNOG en VGGM.
- HOvD-en van de veiligheidsregio's VNOG en VGGM.

Incidentbestrijding

Meldkamer

- eenheden conform procedure alarmeren o.b.v. terrein en windsnelheid (zie tabel primaire alarmering);
- brandlocatie en startmal plotten in LCMS-plot; (VGGM en VNOG);
- coördineren en beheer verbindingen (conform LKF) extra bijstandsgroepen via meldkamer Utrecht aanvragen;
- de voertuigen krijgen in de alarmering door het GMS een incidentnet (inci) toegewezen (zie bijlage nummer 3: Verbindingsschema's. Conform LKF schakelen de bevelvoerders met de bevelvoerdersportofoon naar het bevelvoerdersnet (+20). In deze gespreksgroep blijven zij actief tenzij de flankcommandant bepaald dat de voertuigen nodig zijn op een andere flank. Dan moet er geschakeld worden naar de gespreksgroep van de andere flank; de verbindingen met de Waterinnamepunten (WIP) verloopt via de gespreksgroep waarop de voertuigen zijn gealarmeerd, het zgn. waternet);
- alarmeren van de overige coördinerende functionarissen;
- in overleg met PC-500 begeleiden van de bijstand naar UGS, WIP of inzetgebied.

Bijstand binnen Oost 5

Bijstand van eenheden vanuit de regio's binnen Oost 5 worden onderling buiten het LOCC om geregeld.

- Bij een inzet vanaf een peloton NB-eenheden binnen Oost 5, maar buiten de eigen regio wordt de ACB van leverende regio in kennis gesteld.

Bijstand uit andere regio's

Bijstand eenheden van andere regio's (dus buiten Oost 5 om) worden conform afspraak gekoppeld aan de gespreksgroepen van Meldkamer Oost Nederland.

- aankomende eenheden laten overschakelen naar bijstandsgroep(en);
- eventueel begeleiden naar UGS etc.: aanwijzing via C2000 of fysieke begeleiding organiseren van politie of brandweer.

3.14 Restdekking natuurbrandbestrijding

De brandweerkorpsen van de regio's binnen Oost 5 zetten eigen eenheden binnen de eigen regio in eerste instantie in zonder restdekking voor natuurbrand. Wel wordt voorzien in een restdekking voor overige incidenten. Dit wordt door de betreffende regio zelf opgepakt.

4. Uitgangspunten uitvoering

4.1 Leiding en coördinatie

Bij kleinere incidenten met een inzet tot maximaal drie TST-NB wordt de inzet gecoördineerd door de FC-100. Bij opschaling/alarmering kan ook de PC-500, FC-200, de TC en de PC-900 worden gealarmeerd. De TC heeft de algehele leiding over de brandweerinzet.

Het opschalen van de crisisorganisatie verloopt volgens de Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijding Procedure (GRIP). Vanaf GRIP 1 coördineert de Leider CoPI de multidisciplinaire inzet. Naast de brandweer (TC), OVD-G, OVD-P, OVD-BZ en voorlichter maakt ook een natuurbeheerder (namens de directie) deel uit van het CoPI. Afhankelijk van het incidentgebied kunnen ook andere partijen aansluiten, ter beoordeling van de Leider CoPI.

Taakverdeling:

- FC operationele leiding op een flank.
- TC heeft algehele leiding, tactisch en strategisch.
- PC-500 coördineert het proces bluswatervoorziening.
- PC-900 geeft leiding over logistieke processen, zoals: brandstof, ademlucht, eten, drinken, uitrusting, berging, technische controle/ herstel, etc.⁴
- Natuurbeheerder geeft prioriteiten en zwaartepunten in het gebied aan, adviseert de brandweer en geeft leiding aan de eigen eenheden.

In een bijzondere situatie is het mogelijk dat de brand uitbreidt/ zich verplaatst naar een andere regio. Beide regio's schalen dan op in de juiste GRIP structuur waarbij de bron regio optreedt als coördinerende regio. Beide Operationeel leiders besluiten dan omtrent invulling CoPI/ leider CoPI, instellen van een tweede CoPI.

⁴ In VRGZ is de functie van PC500 en PC900 een combinatiefunctie

4.2 Waterwinning/ Logistiek

Bij een zeer grote brand⁵ is er een PC-500 die verantwoordelijk is voor de waterwinning. De pelotonscommandanten worden aangestuurd door de TC. Bij verdere opschaling kan de logistiek vanuit het Brandweer Actiecentrum worden gefaciliteerd. Waterwinning blijft verantwoordelijkheid van de PC-500.

In eerste instantie wordt alleen de PC-500 gealarmeerd, die primair verantwoordelijk is voor de waterwinning. Daarna kan de PC-500 ook de overige logistieke processen coördineren. Bij grotere incidenten (in de regel bij opschaling van meer dan 12 TST-NB) wordt een PC-900 ingezet die dan de coördinatie van de overige logistieke taken overneemt van de PC-500.

4.3 Bijstand

Brandweereenheden binnen Oost 5 worden conform de interregionale Kazerne Volgorde Tabel (KVT) ingezet en worden in dit document dus niet als interregionale bijstand verlenende eenheden gezien. Bij bijstand zal de AC-B van de vragende regio afstemmen met de AC-B van de leverende regio. In het reguliere primaire proces zal de meldkamer de steun verlenende regio informeren over de eenheden die zijn ingezet bij een incident.

De kosten die worden gemaakt kunnen volgens het reguliere proces worden ingediend bij het LOCC waarna zij verrekend worden aan de vragende regio (zie bijlage 8 voor dit proces).

Bij een zeer grootschalige inzet, meer dan zestien eenheden per flank worden de flanken opgedeeld. Er worden dan twee Flankcommandanten op één geografische flank ingezet. Zo geeft één Flankcommandant dus leiding aan maximaal zestien TST-NB. In overleg met de meldkamer worden een eigen incidentnet en bevelvoerdersnet beschikbaar gesteld. Voor het creëren van een stoplijn op het vuurfront kan een afzonderlijke FC worden aangesteld.

Bij een bijstandsaanvraag gelden de volgende afspraken:

- Brandweereenheden uit andere regio's (buiten Oost 5) worden via het LOCC ingeschakeld.
- Aanvraag FBO verloopt via het LOCC.
- Natuurbrandvoertuigen van het ISK en ASK kunnen voor een inzet in de VNOG en VGGM aangevraagd worden via de MKON. Voor gebieden buiten deze twee veiligheidsregio's lopen de aanvragen via het LOCC.
- Aanvragen van overige defensie eenheden verloopt via het LOCC. De RMOA kan hierbij advies geven en ondersteuning beiden in de aanvraagprocedure.
- De politiehelikopter en/of het drone team zijn ten behoeve van de beeldvorming verkenning en (infrarood) beelden in de COH of MCU: aanvragen via de MKON.
- De Handcrew van Overijssel kan aangevraagd worden via de MKON.⁶
- De Landelijke Adviseur Natuurbranden kan aangevraagd worden via de MKON (Zie bijlage nummer 6 en paragraaf 3.1).

⁵ Of bij lagere classificatie op aanvraag

⁶ Vanaf april 2023 is het handcrewteam Zuid-Nederland operationeel

4.4 Inzet defensie brandweer ISK en ASK

Binnen de verzorgingsgebieden van VNOG en VGGM liggen twee Defensie Schietterreinen. In het gebied van VNOG ligt het Artillerie Schietkamp (ASK) en in het gebied van VGGM ligt het Infanterie Schietkamp (ISK). Beide Schietkampen beschikken over een eigen brandweerorganisatie. Het doel van de beide brandweerkorpsen is om snel en adequaat op te treden bij (natuur)branden en calamiteiten op de beide schietkampen en bijbehorende legerplaatsen. Beide korpsen kunnen in het kader van bijstand ook worden ingezet voor het bestrijden van natuurbranden buiten de beide schietterreinen. Voor de werkwijze van aanvragen zie bijlage nummer 2.

4.5 Verbindingen

Voor de bestrijding van natuurbranden wordt gewerkt conform de Landelijke Kader Fleetmap. In alle randapparatuur is deze fleetmap van de Meldkamer Oost Nederland geprogrammeerd. Bijstand van andere regio's buiten Oost5 worden conform landelijke afspraak gekoppeld aan de geldende gespreksgroepen⁷ zie bijlage nummer 3.

4.6 Veilig werken bij Natuurbranden

Commandovoering bij natuurbranden kan complex en stressvol zijn. Aansluitend op het eindrapport situationele commandovoering kan er, om de besluitvorming en het leiderschap te ondersteunen, voor gekozen worden om een extra officier in te zetten. Het aantal aandachtsvelden per functionaris kan hierdoor worden beperkt. Het veilig optreden (waaronder het anticiperen op branduitbreidingen en weersomstandigheden, voorkomen van insluitingen en veiligstellen van vluchtwegen) is een belangrijk aandachtsgebied dat bij deze officier kan worden belegd.

5. Inzetmethoden

5.1 Inzetmethode Brandweer

Risicovermindering door Gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheersing

Binnen de Gelderse veiligheidsregio's wordt gewerkt met Gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbestrijding. De Provincie Gelderland is hierin de opdrachtgever. Het doel van de gebiedsgerichte aanpak is om de kans op en de impact van onbeheersbare natuurbranden te verkleinen. Door zoveel mogelijk gebruik te maken van bestaande natuurlijke lijnen in het landschap, zoals zand- en fietspaden, moeilijk brandbare vegetatie, etc., wordt een natuurgebied in compartimenten verdeeld. De brandweer heeft hierdoor de mogelijkheid om een natuurbrand vanaf de paden te beheersen en daarmee branduitbreiding te voorkomen. Met deze aanpak hoeven brandweervoertuigen minder of zelfs niet meer het kwetsbare terrein in te rijden, waardoor schade aan de natuur en brandweervoertuigen wordt beperkt/voorkomen. Samen met de natuurbeheerder worden

⁷ Verbindingen/ LCMS mobiel/ Verbindingsvoertuigen (LO-ICT) binnen VNOG en VGGM.

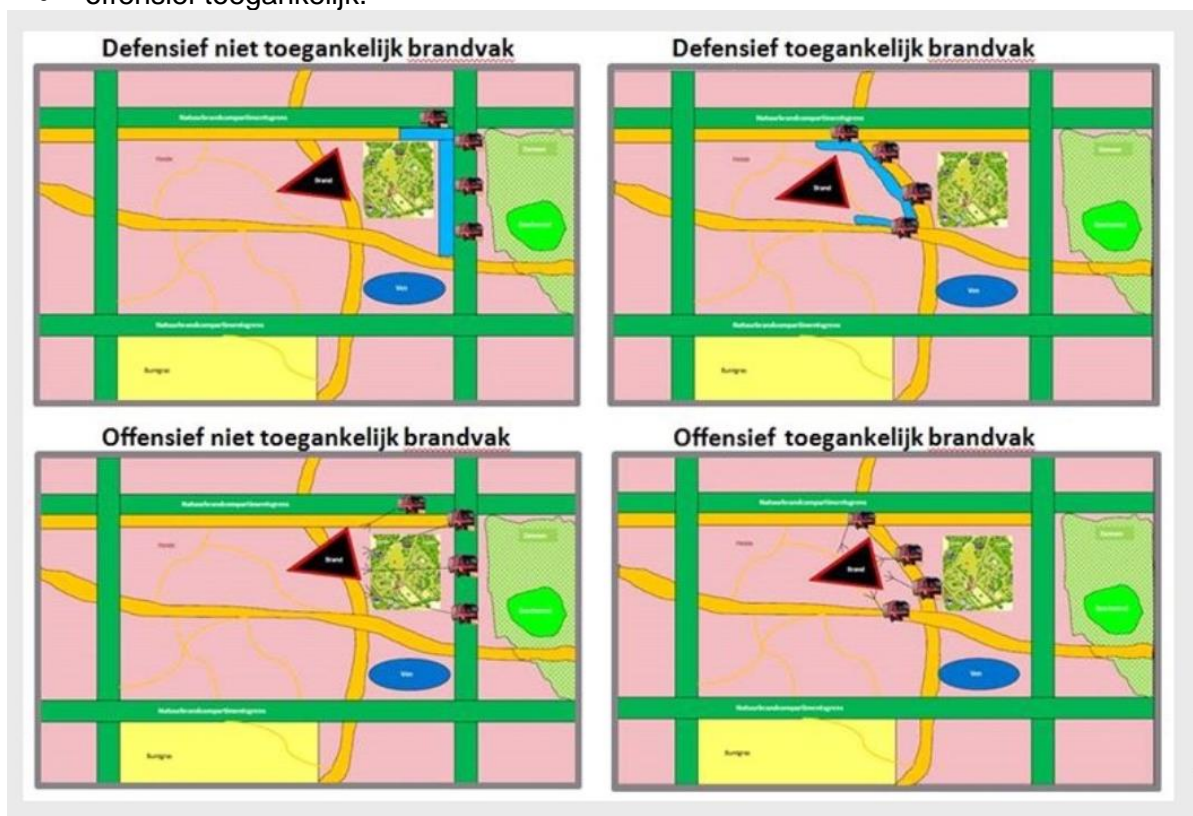
Verbindingen verlopen volgens vastgesteld verbindingsschema (zie bijlage 4). Omdat de dekking of capaciteit van 3G/4G in natuurgebieden niet altijd toereikend is, worden ter ondersteuning van de verbindingen voor LCMS binnen VGGM en VNOG Dienst Voertuigen-ICT's (LO-ICT) ingezet. De bemensing van de voertuigen bepalen in onderling overleg de inzet op de flank. Bij voorkeur op elke flank één (op een hoger gelegen positie) buiten het directe inzetgebied. Na opstelling is de betreffende FC verantwoordelijk voor de veiligheid van de voertuigen en de bemensing.

afspraken gemaakt over de grootte van de compartimenten, zodat het vanuit oogpunt van natuurbeheer niet ernstig is als de vegetatie in het vak verbrand.

Kwadrantenmodel

Het kwadrantenmodel is onderdeel van de brandweerdoctrine en een model voor de inzetbepaling. Het kwadrantenmodel biedt een goede basis en handvatten voor het bepalen van de wijze van brandbestrijding. Met betrekking tot natuurbrandbestrijding worden de volgende inzetmethoden onderscheiden:

- defensief niet toegankelijk;
- defensief toegankelijk;
- offensief niet toegankelijk;
- offensief toegankelijk.

Het kwadrantenmodel kan leidinggevenden helpen om de juiste inzet tactiek te bepalen.

De eerste inzet

De eerste eenheden zoeken het vuurfront op en zetten in om de brand te bestrijden (offensief) op de kop van de brand. Tegelijkertijd proberen de eenheden een beeld te vormen van het incident (vegetatie, grootte van de brand, uitbreiding en –snelheid en zwaartepunten). De 1^e TST-NB heeft een belangrijke taak in het delen van de gekozen inzet tactiek en techniek.

De FC-100 voert ter plaatse eerst een verkenning uit en verdeelt daarna de nog niet ingezette eenheden over de door hem ingestelde flanken. De FC-100 communiceert samen met zijn voertuigen op de aangewezen gespreksgroep.

De PC-500 / FC-200 neemt na alarmering tijdens het aanrijden contact op met de FC-100.

In overleg bepalen zij de inzetbehoefte van dat moment:

- Waterwinning.
- Brandbestrijding.

Zodoende kan de tweede OVD de rollen vervullen van PC-500 en/of FC-200.

Zodra het Water Inname Punt (WIP) operationeel is, hebben alle nog aanrijdende TST-NB via het waternet contact met de functionaris water. De TC of beide flankcommandanten verdelen de eenheden over de flanken.

De TC kan zich laten bijstaan door een assistent. Deze assistent borgt de bereikbaarheid van de Taakcommandant tijdens overleg etc. Hij luistert dus het mobilfoonverkeer op de gespreksgroepen uit en geeft spoedberichten van de Flankcommandanten direct door.

Flanken

Een grote natuurbrand wordt over het algemeen door middel van de flankenmethode bestreden. De flankenmethode houdt in dat de natuurbrand vanaf de kop zijdelings (vanaf twee geografische flanken) aan weerszijde van de brand offensief of defensief bestreden wordt. Een natuurbrand wordt in principe ingedeeld in linker en rechterflank (wind in de rug). Op elke flank geeft een Flankcommandant leiding aan de eenheden. Indien het aantal eenheden verder toeneemt of de situatie op een flank onoverzichtelijk is kunnen meerdere flanken ingesteld worden.

Afhankelijk van de situatie en ontwikkeling kan voor een andere methode dan een inzet vanaf de flanken gekozen worden. Hiervoor wordt verwezen naar het kwadrantenmodel natuurbrand.

Leiding en coördinatie Waterinnamepunten

De PC-500 heeft de leiding over het peloton en draagt zorg voor de Waterinnamepunten (WIP) in LCMS-mobiel⁸. De PC-500 staat in verbinding met de FC-en, de TC en de F-Water. De F-Water handelt in opdracht van de PC-500.

Werkwijze

Zodra een tankautospuit leeg is meldt de BV bij de FC dat de tank leeg is.

Vervolgens meldt de (CH/PB) het voertuig in bij de Functionaris Water voor toewijzing van het Vulpunt (VP) en/of (vastgestelde) WIP.

VP: Vulpunt is voor de eerste inzet.

WIP: Waterinnamepunt is voorbereid met logistieke hulpfunctie, en geschikte infrastructuur.

Als de watertank van het voertuig weer gevuld is meldt het voertuig (CH/PB) zich "vol" bij de Functionaris water. Het voertuig (BV) meldt zich vervolgens bij de Flankcommandant van de toegewezen flank. Het voertuig ontvangt de opdracht/inzetlocatie van de FC. Afhankelijk van de inzet/incident locatie kan bepaald worden of er ondersteuning nodig is van agrariërs /loonwerkers voor de waterwinning. Aangezien zij op verschillende manieren ingezet kunnen worden, kunnen zij vallen onder de PC-500, één van de Flankcommandanten of onder een natuurbeheerder

Defecte/ vastzittende voertuigen

Het bergen/lostrekken van voertuigen die tijdens de inzet defect raken of vastrijden is een verantwoordelijkheid van de PC-900. Uitzondering hierop zijn de voertuigen die direct door naderend vuurfront worden bedreigd. Daar waar de veiligheid van mensen en materieel in het geding is, is de FC verantwoordelijk voor de directie acties.

⁸ LCMS-mobiel geldt alleen voor VNOG en VGGM

CoPI

Zodra het CoPI operationeel is ligt de algehele leiding bij de Leider CoPI. De brandweerinzet wordt gecoördineerd door TC. Bij de eerste alarmering wordt de natuurbeheerder ook gealarmeerd. De natuurbeheerder die namens de directie bevoegdheid heeft, neemt plaats in het CoPI. Ook de OVD-P, OVD-G, OVD-BZ en voorlichter maken deel uit van het CoPI. Afhankelijk van het incidentgebied kunnen ook andere partijen aansluiten ter beoordeling van de leider CoPI.

5.2 Inzet blushelikopter Defensie / FBO

De Koninklijke Luchtmacht, de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland en het NIPV organiseren heli-blussingen. Het NIPV coördineert de voorbereidingen en de beleidsmatige aspecten voor het FBO-bijstandsteam. De Koninklijke Luchtmacht en VNOG voeren de blusoperaties in de praktijk uit. Het FBO-bijstandsteam helpt veiligheidsregio's in situaties waar zij met normale blusmiddelen niet snel effectief kunnen optreden zie voor de werkwijze bijlage nummer 5.

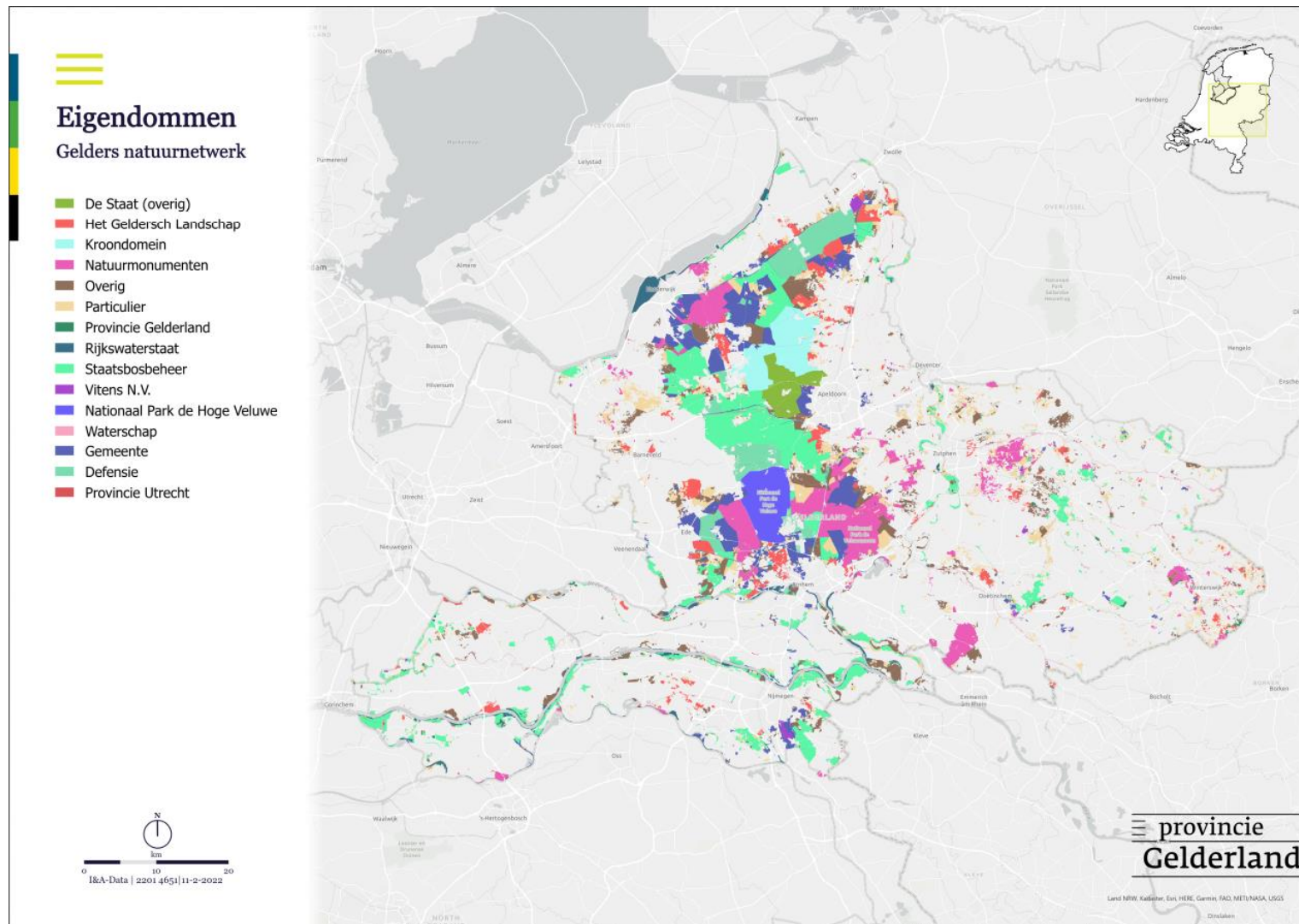
5.3 Inzet Hand crew

Bij een natuurbrand in zowel slecht toegankelijk gebied als ook in toegankelijk gebied kan de Handcrew worden aangevraagd. Zij kunnen zowel offensief als defensief ingezet worden (Zie ARO 11205). De Handcrew wordt geleverd vanuit veiligheidsregio's Twente en IJsselland. Vanaf april 2023 vanuit Limburg Noord dan is team Zuid-Nederland operationeel. De teamleider van een team is herkenbaar aan een blauw schouderstuk, hij of zij zal als vast aanspreekpunt fungeren voor de leidinggevenden.

5.4 Inzet natuurbeheerders, loonwerkers en agrariërs

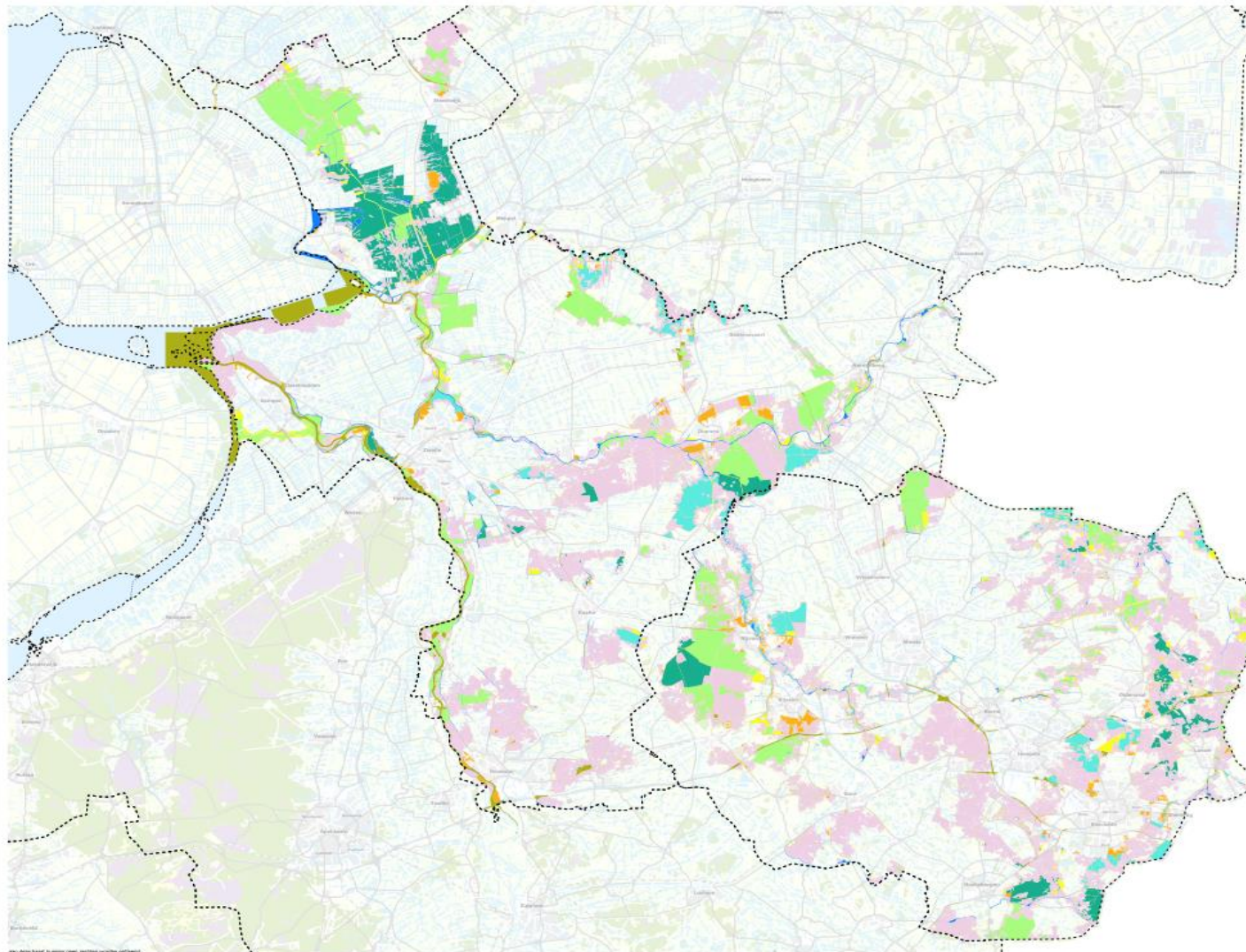
Bij iedere natuurbrand wordt de betrokken natuurbeheerder gealarmeerd. Een natuurbeheerder gaat naar de incidentlocatie om de belangen van de natuurbeheerorganisatie aan te geven, de leidinggevende van de brandweer te adviseren en door zijn lokale bekendheid de brandweer verder te informeren over het gebied en infrastructuur, zie bijlage nummer 1 voor een overzicht van de beheerders van de natuurgebieden (Deze kaartjes zijn toegevoegd om een indruk te geven van de beheerders van de gebieden). De door de natuurbeheerder gealarmeerde loonwerkers/agrariërs worden in overleg met de TC en Flankcommandant ingezet. Het kan gaan om het inzetten van giertanks, maaiers en klepelaars voor het maken van (natte) stoplijnen of het nablussen.

Bijlage 1 Overzichtskaarten eigenaren van natuurgebieden

Eigenarenkaart binnen de begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Peildatum: 1 juli 2020

Legenda
Eigenarenkaart binnen begrenzing NNN
Staatsbosbeheer
Landschap Overijssel
Natuurmonumenten
Gemeente
Provincie
Rijk
Waterschap
Overige bedrijven en instellingen | Particulier
Grens veiligheidsregio's

Legenda

Eigenarenkaart binnen begrenzing NNN

- Staatsbosbeheer
- Landschap Overijssel
- Natuurmonumenten
- Gemeente
- Provincie
- Rijk
- Waterschap
- Overige bedrijven en instellingen | Particulier
- Grens veiligheidsregio's

Privacy
Deze kaart bevat persoonsgegevens. De kaart is alleen voor intern gebruik. Voor andere gebruik, wordt u verzocht de afzender hiervan in kennis te stellen.

Provincie Overijssel
Provincie Overijssel
Gemeente Overijssel
Rijk Overijssel
Waterschap Overijssel

Bijlage 2 Inzetprocedure defensiebrandweer ISK/ASK

Brandweer ASK en Brandweer ISK kunnen gezamenlijk één natuurbrandpeloton leveren, deze kunnen, bij een brand binnen VNOG en/of VGGM, zelfstandig dan wel als combinatiepeloton voor bijstand worden ingezet aan zowel de zuidzijde als ook de noordzijde van de A1. Andere beslissingen in het kader van bijstand Brandweer ASK en/of ISK dienen te verlopen conform verzoekaanvraag om militaire bijstand overeenkomstig de Wet veiligheidsregio's.

Inzet van beide korpsen tijdens "ASK en/of ISK- operationeel" loopt via Hoofd Bureau Veiligheid en commandant Defensie Bedrijfsbrandweer ASK en/of ISK.

Inzet van beide korpsen tijdens "ASK en/of ISK niet operationeel" loopt via de geconsigneerde "On Scene Commander".

Rollen en functies:

Bij een natuurbrand op één van de defensieterreinen wordt deze bestreden door de brandweer van defensie onder leiding van een On Scene Commander (OSC).

Bij opschaling wordt de civiele brandweer ingezet en heeft de Officier van Dienst (OVD-B) de operationele leiding. De OSC zal dan als adviseur van de OVD fungeren. Dit omdat de OSC lokale bekendheid en de kennis van munitie en munitieresten heeft.

Bij een natuurbrand buiten één van de defensieterreinen berust de leiding altijd bij de OVD-B of de Taakcommandant Brandweer. Indien nodig zal er een extra OVD worden opgeroepen voor een door defensie geleverd peloton.

Bijlage 3 Inzetprocedure Fire Bucket Operations

De Koninklijke Luchtmacht, de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland en het NIPV organiseren heli-blussingen. Het NIPV coördineert de voorbereidingen en de beleidsmatige aspecten voor het FBO-bijstandsteam. De Koninklijke Luchtmacht en VNOG voeren de blusoperaties in de praktijk uit. Het FBO-bijstandsteam helpt veiligheidsregio's in situaties waar zij met normale blusmiddelen niet snel effectief kunnen optreden.

Materieel

De KLu heeft twee typen transporthelikopters: de zware Chinook en de lichtere Cougar. Er zijn daarom ook twee typen fire-buckets:

- bambi-buckets, met een inhoud van 7500 liter, voor de Chinook;
- bambi-buckets, met een inhoud van 2500 liter, voor de Cougar.

Wanneer FBO?

Bijstand van FBO kan worden aangevraagd bij de volgende incident- en objecttypen:

- brand in moeilijk toegankelijk terrein;
- brand, waarbij blussing noodzakelijk is en de kern van de brand onbereikbaar is;
- brand die met reguliere bestrijdingsmiddelen niet te beheersen is;
- brand, waarbij blussing noodzakelijk is en de inzetduur zonder luchtsteun wordt geraamd op meer dan drie dagen.

Voorbeelden zijn:

- natuurbranden;
- ernstige bedreiging van mensen, dieren of bebouwing;
- bedreiging van objecten van een zeer groot maatschappelijk belang;
- bedreiging van een gebied met gevaarlijke stoffen.

Een belangrijke voorwaarde voor bijstand is de beschikbaarheid van een helikopter(s) van Defensie. Zonder helikopter(s) kan FBO geen bijstand leveren, ook niet als het incident aan de criteria voldoet. De beschikbaarheid van een helikopter wordt bij iedere afzonderlijke aanvraag gecheckt, en kan helaas niet worden gegarandeerd. De opkomsttijd van FBO ligt tussen de 2 en de 4 uur.

Aanvraag bijstand

Het COPI start de formele aanvraagprocedure via de voorzitter van de Veiligheidsregio. De formele aanvraag van bijstand van FBO loopt rechtstreeks via het LOCC.

Opkomsttijd

Om de reactiesnelheid te verhogen is de volgende procedure overeengekomen:

- Het Coördinatieteam Plaats Incident (COPI) richt een aanvraag aan het LOCC. Dit gebeurt via een aanvraagformulier die op de website van het LOCC staat.
- Indien bijstand aangevraagd wordt, dient altijd eerst telefonisch contact opgenomen te worden met het LOCC:

ALGEMEEN NUMMER	088-662 80 00
PIKETNUMMER	088-662 80 48
FAXNUMMER PIKET	088-662 80 49

- In spoedgevallen kan dit 24 uur per dag.
- Na de aanvraag beoordeelt het LOCC de aanvraag. Dit gebeurt in overleg met de Algemeen Commandant Brandweer (ACB) van de VNOG.

Bij een incident dat aan de criteria voldoet checkt het LOCC de beschikbaarheid van (een) helikopter(s) bij de luchtmacht. Indien er (een) helikopter(s) beschikbaar zijn, vraagt het LOCC aan de VNOG het Heli-team te alarmeren. Het LOCC meldt aan het COPI de beschikbaarheid van het FBO, inclusief verwachte aankomsttijd.

Inzet

De VNOG verzorgt door middel van het FBO-team de verbinding met en de inzet van de helikopter.

Het FBO-team bestaat uit een officier (On Scene Commander FBO), een plotter en een liaison van de Koninklijke Luchtmacht (KLu).

Het FBO-team bepaalt, in overleg met het plaatselijk commando, de tactiek van de bestrijding. Hierbij speelt de adviseur natuurbrand een adviserende rol in het CoPi en geeft advies aan het lokale commando; zodat specialistische eenheden (bijstand brandweer / defensie of derden) versneld kunnen worden ingezet, legt contact met de On Scene Commander waardoor de inzet en effectiviteit van het FBO team versneld wordt.

Het FBO-team is een gewoon bijstandsteam. De plaatselijke gezagslijn en bevelslijn blijven onveranderd. Gezien de inzetcriteria veronderstelt het FBO-team minstens GRIP 2 (systeem NIPV).

Het FBO-team stelt wel als voorwaarde voor bijstand dat de aanwijzingen van de On Scene Commander FBO met het oog op de veiligheid altijd moet worden opgevolgd. De bestrijding met luchtsteun vindt plaats in combinatie met grondeenheden.

Na aankomst zal de On Scene Commander FBO de tactiek afstemmen met de flankcommandant door het maken van een inzetplan.

Waterinname

De helikopter neemt het water op een waterinnamepunt in, bijvoorbeeld een rivier of recreatieplas. Vanaf dit waterinnamepunt pendelt de helikopter op en neer. Het innemen van oppervlaktewater voor blussing bij een daadwerkelijke inzet vereist geen toestemming. De hoogst operationeel leidinggevende van de plaats waar de brandbestrijding heeft plaatsgevonden draagt zorg voor een zo spoedig mogelijke melding (na het incident) aan de watereigenaar dat er water is ingenomen.

Bij het innemen van water wordt het scheepvaartverkeer en overige watergebruikers niet gehinderd of in gevaar gebracht.

Bij de Luchtmacht zijn (voor zover bekend) de waterinnameplaatsen en de FOB's (Forward operating bases) binnen de regio's bekend. Indien dit niet het geval is zal de Luchtmacht het CoPi verzoeken om een waterinnameplaats aan te wijzen.

De inname plaatsen moeten aan de volgende voorwaarden voldoen:

- de plaats is minimaal 2 meter diep;
- in een straal van 75 meter (gemeten vanaf het punt waar het water wordt ingenomen) zijn geen bebouwing of andere obstakels aanwezig;
- in een straal van 250 meter om het punt dient aandacht te zijn voor loslopend vee (eventueel verwijderen of naar binnen).

FBO vraagt verder van de plaatselijke brandweer:

- een duidelijk herkenbaar commando op een aangeduide plaats;
- opvang en loodsing;
- een 4-wielaangedreven voertuig, met chauffeur-gids met plaatselijke bekendheid;
- voorzien in voeding e.d.;
- melding achteraf van waterinname aan de eigenaar van het water.

FBO vraagt van de politie de beveiliging van:

- de waterinname plaats;
- de landingsplaats / tankplaats;
- de brandstof - tankwagen Defensie;
- het inzetgebied.

Bijlage 4 Inzetprocedure Landelijk Adviseur Natuurbrand

Grootschalige natuurbranden komen niet veel voor. Niet elke regio beschikt dan ook over specialistische kennis bij operationeel leidinggevendend over natuurbrandbestrijding. Daarom is op landelijk niveau deze specialistische kennis belegd bij negen medewerkers uit verschillende regio's. Samen vormen ze het team Landelijk Adviseurs Natuurbranden (LA-Nb).

De LA-Nb is een specialist op het gebied van natuurbrandbestrijding. Zij zijn opgeleid om het lokale commando te kunnen ondersteunen. Ze hebben ook gedegen kennis van andere specialistische teams, hun procedures en randvoorwaarden die nodig zijn voor een effectieve inzet.

De LA-Nb kan de ontwikkeling van een natuurbrand voorspellen met behulp van het natuurbrandverspreidingsmodel. Dit simulatiemodel, waarmee op basis van actuele gegevens als vegetatie, meteo en kaartmateriaal een voorspelling kan doen over de uitbreiding van brand de komende 8-12 uur. Mede op basis hiervan kan de LA-Nb het lokale commando adviseren over de tactische inzet, operationele slagkracht en mogelijke effecten.

De LA-Nb wordt gealarmeerd door de MKON. Op landelijk niveau is afgesproken dat de LA-Nb wordt gealarmeerd bij het nader bericht 'zeer grote brand'. Op deze wijze kan de LA-Nb vroegtijdig meelesen met het incident en zo nodig al op afstand advies geven. De LA-Nb komt op verzoek van het lokale commando ter plaatse.

Bijlage 5 Inzetprocedure Handcrew

“Een Handcrew is een eenheid bestaande uit minimaal zestien en maximaal twintig brandweermensen, die zijn gespecialiseerd in het bestrijden van natuurbranden. Een Handcrew bestrijdt natuurbranden met handgereedschappen en doet alles te voet. Een Handcrew kan zowel offensief, defensief als voor het nablussen worden ingezet. Een groot voordeel, zo niet het grootste voordeel, van een Handcrew is dat ze overal kunnen komen. Het principe van een Handcrew en de manier van werken van een Handcrew is door Nederland overgenomen naar voorbeeld van de collega's uit de Verenigde Staten. Sinds 2013 is er dus ook één team actief in Nederland. Zoals gezegd kan een Handcrew overal komen (te voet). Dat betekent dus in bossen, heidegebieden, veengebieden, duinen, riet- en grienvelden. De gereedschappen die een Handcrew gebruikt zijn erg handzaam en zorgen er mede voor dat men overal kan komen en op die (onbereikbare) plekken dus ook werkzaamheden kan uitvoeren.

Op dit moment is er één operationele Handcrew in Nederland: de handcrew Overijssel (samengesteld vanuit de VR's IJsselland en Twente)

Voor specifieke repressieve informatie m.b.t. de inzet van de Handcrew wordt verwezen naar de ARO 11205 – Inzet Handcrew Overijssel”

Bijlage 6 Bijstand en vergoedingen regeling bij natuurbrand

Wettelijk kader

- Bijstand aan een veiligheidsregio is geregeld in **artikel 51** van de Wet Veiligheidsregio's. Voor het aanvragen van dergelijke bijstand dient het daarvoor bestemde 'Aanvraagformulier art 51 Wet veiligheidsregio's' gebruikt te worden. Dat formulier kan worden gedownload via internet via <https://www.rijksoverheid.nl/locc> Het ingevulde en ondertekende formulier dient vervolgens op de wijze zoals op het formulier aangegeven naar het LOCC te worden gezonden.
- Er is echter een uitzondering op bovenstaande. Een voorzitter van een veiligheidsregio kan een voorzitter van een aangrenzende veiligheidsregio namelijk direct (dus zonder tussenkomst van het LOCC) om bijstand vragen, mits daarbij sprake is van spoed en daarover afspraken zijn omvat in de crisisplannen van beide regio's (zie artikel 51 lid 5 WVR) In dat geval dient de voorzitter de minister van JenV (dat kan door het LOCC daarover te informeren, omdat het Hoofd LOCC daartoe mandaat heeft van de minister van JenV) en de CdK daarover in kennis te stellen.

Regeling RVO

- In het geval van bijstand verlening tussen veiligheidsregio's onderling bestaat er de mogelijkheid om in het geval er bijstand is verleend in het geval van een ramp (zie art 1 WVR. Ramp: een zwaar ongeval of een andere gebeurtenis waarbij het leven en de gezondheid van veel personen, het milieu of grote materiële belangen in ernstige mate zijn geschaad of worden bedreigd en waarbij een gecoördineerde inzet van diensten of organisaties van verschillende disciplines is vereist om de dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken.) daar bij het RVO een tegemoetkoming aan te vragen voor de gemaakte kosten voor rampenbestrijding (zie art 1 WVR. Rampenbestrijding: het geheel van maatregelen en voorzieningen, met inbegrip van de voorbereiding daarop, dat het gemeentebestuur of het bestuur van een veiligheidsregio treft met het oog op een ramp, het voorkomen van een ramp en het beperken van de gevolgen van een ramp.).
- In voorkomend geval stelt het RVO dat om voor de regeling in aanmerking te komen een kopie van zowel het verzoek om bijstand bij het LOCC, als de formalisatie van de bijstand door het LOCC dient te worden ingestuurd.
- In het geval er echter bijstand wordt verleend op basis van de hiervoor genoemde artikel 5 lid 5 grondslag, dan hoeft er geen bijstandsaanvraag bij het LOCC ingediend te worden en vindt er geen formalisatie plaats door het LOCC. In dat geval kan er door een Veiligheidsregio die bij het RVO een tegemoetkoming wil aanvragen niet voldaan worden aan de vereisten van een kopie van de aanvraagbrief aan het LOCC én de formalisatiebrief van het LOCC.

- Onder verwijzing naar bovenstaande gaan LOCC in contact treden met het RVO om de casus voor te leggen en te adviseren om ook de een tegemoetkoming voor de kosten van bijstand op grond van artikel 5 lid 5 mogelijk te maken door de vereisten die zij voor bijstand hebben gedefinieerd zo aan te passen dat er geen kopie aanvraagbrief aan het LOCC én formalisatiebrief door het LOCC overleg hoeft te worden. Wij denken daarbij zelf aan bijvoorbeeld een constructie waarbij de veiligheidsregio de bijstand meldt aan het LOCC, waarop het LOCC de melding aan de veiligheidsregio bevestigt en het RVO die correspondentie als bewijsvoering vanuit de Veiligheidsregio accepteert. Zodra wij daar duidelijkheid over hebben, gaan wij jullie daarover informeren.
- Als het RVO daarin meegaat, dan kan bijvoorbeeld de handcrew vanuit IJsselland op basis van afspraken worden ingezet in de VNOG en aanspraak maken op vergoeding via de RVO.

Bijlage 7 Potentieel per veiligheidsregio

	REGIONAAL										INTERREGIONAAL					
	TST-NB	TST-NB ISK	Peloton GWV	WTS1500	Tankwagen WTT-G	Tankwagen groot	Tankwagen (6 m3)	Waterbassin 30m3	Handcrew team	Drone team	TST-NB	Tankwagen	WTS1500	WTS3000	Handcrew	Drone team
IJsselland	4		2 (2x WTS1500 mtr)		2	6					2	4	2			
Gelderland-Midden	17 (in 2025 24 stuks)	4	2 (2x WTS2500 mtr)			5	2				Intentie is 50% af te stemmen met de ACB					
Gelderland-Zuid			2 (WTS3000 mtr)			2	3									
Noord Oost Gelderland	38		8 (incl 16x TW-G) (incl 4x WTS1500)			17					Intentie is 50% af te stemmen met de ACB					
Twente	12		2 (2x WTS3000 mtr)	2		9		2	1	1	4			1	1	1

